

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

Кафедра автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

15 " вересня " 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дорожні умови та безпека дорожнього руху

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність **192 «Будівництво та цивільна інженерія»**

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-наукова програма **«Автомобільні дороги і аеродроми»**

(назва освітньої програми)

освітній ступінь

магістр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна

(назва форми навчання)

розробник **Дем'яненко Віктор Володимирович**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна розкриває питання впливу дорожніх умов на безпеку руху. Наведені методи дослідження дорожнього руху, заходи щодо його організації з урахуванням дорожніх умов. Подано принципи організаційної роботи з безпеки руху на автомобільному транспорті, приділено увагу організації роботи щодо попередження дорожньо-транспортних пригод.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Ш
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30
лекції	30		30
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	-		-
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	26		26
підготовка до контрольних заходів	30		30
виконання курсового проекту або роботи	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	4		4
підготовка до екзамену	-		-
Форма підсумкового контролю			залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Дорожні умови та безпека дорожнього руху» є формування знань про дорожні умови та їх вплив на безпеку руху, дорожній рух, його елементи, методи і засоби організації роботи з попередження причин виникнення дорожньо-транспортних пригод, забезпечення підвищення безпеки руху на автомобільних дорогах.

Завдання дисципліни «Дорожні умови та безпека дорожнього руху» є оволодіння сучасними знаннями щодо дорожніх умов та забезпечення безпеки руху; створення умов для швидкого, безпечного та зручного руху транспортних засобів і пішоходів; розвиток навичок вирішення важливих технічних проблем щодо забезпечення безпеки руху на автомобільних дорогах.

Пререквізити дисципліни: «Моніторинг технічного стану об'єктів транспортної інфраструктури», «Штучні споруди», «Інженерні вишукування та проектування доріг».

Постреквізити дисципліни: після вивчення дисципліни студент буде готовий до виконання та захисту кваліфікаційної роботи. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців знання закономірностей руху транспортних засобів залежно від їх конструктивних параметрів та стану, дорожніх умов, психофізіологічних якостей водіїв, основних методів забезпечення безпеки та правил руху, технічних засобів регулювання руху.

Компетентності: вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність складати, оформляти і оперувати технічною документацією при розв'язанні конкретних інженерно-технічних завдань спеціалізації «Автомобільні дороги і аеродроми»; здатність планувати та управляти часом; уміння розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення; здатність розробляти і застосовувати заходи щодо покращення організації та підвищення безпеки руху на автомобільних дорогах; здатність використовувати сучасні методи проектування міських вулиць і доріг.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен: складати, оформляти і оперувати технічною документацією при розв'язанні конкретних інженерно-технічних завдань спеціалізації «Автомобільні дороги та аеродроми»; розв'язувати поставлені задачі та приймати відповідні обґрунтовані рішення; при виконанні проектних розробок застосовувати заходи щодо покращення організації та підвищення безпеки руху на автомобільних дорогах; застосовувати сучасні методи проектування міських вулиць та доріг.

знати: дорожні умови та закономірності руху транспортних засобів залежно від їх конструктивних параметрів, стану, психофізіологічних якостей водіїв, методи забезпечення безпеки та правила дорожнього руху, технічні засоби регулювання дорожнього руху;

вміти: скласти схему застосування дорожніх знаків, розмітки, дорожнього огороження на ділянці дороги, розрахувати режим світлофорного регулювання ізольованого перехрестя, визначити економічну ефективність проекту організації дорожнього руху, проводити аналіз ДТП та оформляти документи за результатами службового розслідування з транспортними засобами підприємства.

Методи навчання – наочний, словесний, робота з книгою.

Форми навчання – аудиторна, позааудиторна; індивідуальна, групова, колективна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Дорожні умови. Організація руху на автомобільних дорогах.					
1. Стан організації дорожнього руху в сучасних дорожніх умовах.	5	2	-	-	3
2. Заходи щодо організації дорожнього руху.	5	2	-	-	3
3. Характеристика показників транспортних потоків.	6	2	-	-	4
4. Технічні засоби регулювання дорожнього руху.	6	2	-	-	4

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
5. Світлофорна сигналізація.	6	2	-	-	4
6. Управління транспортними потоками на вулично-дорожній мережі.	6	2	-	-	4
7. Автоматизовані системи управління дорожнім рухом.	6	2	-	-	4
8. Дорожньо-транспортні пригоди, їх облік, аналіз, експертиза.	6	2	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	46	16	-	-	30
Змістовий модуль 2. Безпека руху на автомобільних дорогах.					
9. Основні поняття керування автомобілем, основи стратегії і тактики керування.	7	2	-	-	5
10. Механізми і причини виникнення дорожньо-транспортних пригод.	7	2	-	-	5
11. Типові помилки водія.	6	2	-	-	4
12. Керованість та безпека автомобіля.	6	2	-	-	4
13. Експлуатаційні властивості автомобіля.	6	2	-	-	4
14. Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.	6	2	-	-	4
15. Аудит безпеки та її оцінка.	6	2	-	-	4
Разом за змістовим модулем 2	44	14	-	-	30
Усього годин	90	30	-	-	60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Стан організації дорожнього руху в сучасних дорожніх умовах.	2
2	Заходи щодо організації дорожнього руху.	2
3	Характеристика показників транспортних потоків.	2
4	Технічні засоби регулювання дорожнього руху.	2
5	Світлофорна сигналізація.	2
6	Управління транспортними потоками на вулично-дорожній мережі.	2
7	Автоматизовані системи управління дорожнім рухом.	2
8	Дорожньо-транспортні пригоди, їх облік, аналіз, експертиза.	2
9	Основні поняття керування автомобілем, основи стратегії і тактики керування.	2
10	Механізми і причини виникнення дорожньо-транспортних пригод.	2
11	Типові помилки водія.	2
12	Керованість та безпека автомобіля.	2
13	Експлуатаційні властивості автомобіля.	2
14	Дорожні умови та особливості керування автомобілем у складних дорожніх умовах.	2
15	Аудит безпеки та її оцінка.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття не передбачені навчальним планом.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	26
2	підготовка до контрольних заходів	30
3	виконання курсового проекту або роботи	-
4	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	4
	Системи управління безпекою руху на автомобільному транспорті	2
	Складові системи управління безпекою руху на автотранспорті	2
5	підготовка до екзамену	-

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є усний та письмовий контроль, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

10.1. Оцінка успішності з дисципліни

Оцінювання успішності навчання студентів по дисципліні базується на таких засадах. Оцінювання проводять за 100-бальною шкалою протягом семестру окремо за теоретичним матеріалом, що викладається на лекціях. Протягом семестру заплановано два поточних контролю за теоретичною частиною навчання у вигляді контрольної роботи за матеріалом лекцій. Підсумування результатів поточного контролю вкінці семестру виконується за ваговими коефіцієнтами відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

Вагові коефіцієнти до результатів поточного контролю

Види поточного контролю	Поточний контроль №1	Поточний контроль №2	Разом
Контрольна робота за теоретичним курсом	0,5	0,5	1,0

За результатами поточних контролів викладач зараховує оцінку з дисципліни. Підсумкова оцінка з дисципліни в такому разі складається за формулою:

$$C=K_1T_1+K_2T_2$$

Де T_1, T_2 - оцінки поточного контролю теоретичних знань;

K_1, K_2 - вагові коефіцієнти (табл.1).

10.2.3 окремих змістових модулів

Поточний контроль за теоретичним курсом проводиться у вигляді контрольної роботи за білетами, які включають два теоретичних питання, на які студент повинен дати відповіді у письмовій формі. Максимальна кількість балів за контроль – 100. Максимальна кількість балів за відповідь на одне питання – 50. Результат контролю теоретичного курсу дорівнює арифметичній сумі балів за дві відповіді на два питання.

50 балів – вичерпна відповідь на питання з всіма необхідними формулами та залежностями, графіками, схемами, технологічними параметрами, обґрунтувавши пояснення.

45 - 49 балів – розкрито суть питання, але у відповіді допущено помилки, які принципово не впливають на кінцеву суть відповіді, зроблена спроба навести необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, відсутня необхідна деталізація.

40 - 44 балів – розкрито суть питання, але у відповіді допущено помилки, які принципово не впливають на кінцеву суть відповіді.

35 - 39 балів – розкрито суть питання, у відповіді допущена суттєва (груба) помилка, відсутня необхідна деталізація.

- 30 - 34 балів – в основному розкрито суть питання, але у відповіді допущені дві суттєві (грубі) помилки.
- 25 - 29 балів – в переважній більшості відсутність відповіді, не розкрито суть питання, у відповіді допущені грубі помилки.
- 20 - 24 балів – в переважній більшості відсутність відповіді, не розкрито суть питання, у відповіді допущені грубі помилки, невірні тлумачення.
- 0 - 19 балів – повна відсутність відповіді, не розкрито суть питання, у відповіді допущені грубі помилки, які порушують логіку відповіді та ускладнюють сприйняття відповіді.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені лекції відпрацьовуються шляхом написання реферату за відповідними темами. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю необхідно написати у виділений викладачем час. Студенти, які не відпрацювали пропущені заняття, до поточних контролів не допускаються.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Організація дорожнього руху. О. О. Лобашов, О. В. Прасоленко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 221 с.
2. Безпека автомобільного руху. А.А. Кашканов, О.Г. Грисюк, Вінниця ВНТУ, 2005 - 178с.
3. Організація дорожнього движения. Г.И. Клиновшейн, М.Б. Афаносьев. М.: Транспорт, 2001-301 с.
4. Рекомендации по организации движения и ограждения мест производства дорожных работ. Москва, 2014- 63с.
5. Автоматизовані системи управління на транспорті. В.С. Віниченко-Харків:ХНАМГ,2007.-68 с.
6. Закон України про Національну поліцію, 2016.
7. Основы безопасности дорожного движения. Коноплянко В. И. - М.: ДОСААФ, 1978. - 128 с.
8. Аленіч М.Д., Савенко В.Я., Титаренко О.М.. Інженерне обладнання автомобільних доріг. – К.: Віпол, 1998.
9. Сиденко В.М., Михович С.И. Эксплуатация автомобильных дорог. – М.: Транспорт, 1976.
10. Хомяк Я.В. Организация дорожного движения. – К.: Выща шк., 1986. – 271с.

Допоміжна

1. Технічні правила ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування України. К.: Укравтодор, 1997.
2. Аленіч М.Д., Савенко В.Я., Титаренко О.М.. Інженерне обладнання автомобільних доріг. – К.: Віпол, 1998.
3. ДБН В.2.3-4:2015. Автомобільні дороги. - К.: Мін. регіон. розв., буд-ва та житл. – ком. госп. України, 2015.- 104с.
4. ДБН В.2.3-5-2018. Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів. К.: Держбуд України, 2018-40с.

12. INTERNET- РЕСУРСИ

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-2>.
2. https://mtu.gov.ua/files/GUIDE_ua_2016.pdf

Розробник

_____ (В. В. Дем'яненко)
(підпис)

Гарант освітньої програми

_____ (В. В. Дем'яненко)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
автомобільних доріг, геодезії та землеустрою
Протокол від «16» вересня 2019 року №2